

OBWIĄZAĆ (24) *vb pf*

obwiązać (23), **obięzać** (1) *RejKup*.

W inf: obwiązać (2) *SkarŻyw*, *SkarKaz*, obwiezać (2) *Mącz*. ◊ *W imp*: obwiąż (1), obwież (1) *FalZioł* (1:1). ◊ *W pozostałych formach*: obwiąz- (17), obięz- (1) *RejKup*.

o oraz a jasne.

inf obwiązać (4). ◊ *fut 3 sg* obwiąże (2). ◊ *praet 3 sg m* obwiązał (6), obięzał (1) *RejKup*, obwiązał jest (1) *LibMal*. ◊ *3 pl m pers* obwiązali (2). ◊ *plusq 3 pl m pers* byli obwiązali (1). ◊ *imp 2 sg* obwiąż (2). ◊ *impers con* by obwiązano (1). ◊ *part praet act* obowiązańszy (4).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVI w.* (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. *Owinąwszy, okręciwszy związać; obligare Mącz* (12) : náfypże grynfzpanu w rány obwiązawfzy zás á przywiń/ iż mu nieodpádnie *SienLek* 182v.

obwiązać co [= co zostało obwiązane] (3): *Obligare vulnus*, *Obwiązać ránę Mącz* 193c; *BielSpr* 45; *LatHar* 737.

obwiązać co [= czym] około kogo, około czego (3): we dwa [*pierścienie napierśnika*] ná dole zówleczełz dwie łznurze złotogłowowe z napiękniefzych farb/ ktore obwiąże około łiebie kápłan *BielKron* 34v; [*Sybilla*] Będąc młoda/ chodziła w czarnym odzyeniu myśląc/ obwiązawfzy włofy około głowy *BielKron* 133. *Cf Zwrot*.

obwiązać czym (4): *FalZioł* II 2d; *LibMal* 1547/124v; tácy co s *Proc* tego cífkáią/ gdy ná wojnę idą/ trzy proce ná fię włoży/ iedną głowę obwiąże/ drugą żywot/ trzecią w ręku ma *BielSpr* 45; *Wzięli tedy ciało P. Iezufowe/ y obwiązáli ie prześcierády z wonnymi máściami LatHar* 737.

Zwrot: »obwiązać w koło [co około czego]« (1): zówięzić ten gárniec mocno z wierzchu chuftámi ófmolonemi/ obwiązawfzy w koło około gárnca knoty łuche/ coby dobrze gorzáły *BielSpr* 74v.

Przen [kogo] (1) :

Szereg: »obięzać i upętać« (1): A tak idz a kwap fię pilnie Bocz fię Czart ma kniemu fyluie [!] A ma teraz nan czas prawie Bo go załtał wefley łprawie Wktorey go glupi kxiádz zołtawił Miałto nauky wbląd wprawił Wiodl obieźzał y vpęthał A barzo by nato łtękał *RejKup* o4v.

a. *Przywiązać; circumponere PolAnt [komu, czemu (żywotne)]* (2) : Gdyby mu [*sokołowi*] łie złamała koć w nodze albo w łkrzydłe/ obwiąż że mu Aloe ciepło przilożywfy/ á nie rułzay tak przez dzień y przez noc. *FalZioł* IV 23b.

obwiązać co około czego (1): Ktoby zás pogorfzył iedne^{go} łtych maluczkich/ ktorzy w mię wierzą dalekobu mu łepiúi było gdy by mu obwiązano pod łpodni kamień młynłki około żyie [!] iego i tak był wrzucon w morze. *MurzNT Mar* 9/41.

2. *Zobowiązać; astringere Miech; facere PolAnt [w tym: kogo (11), co (1)]* (12) :

obwiązać do czego (1): Bo zbáwiciel twoy/ áććię z obrzezánia wybáwił/ ále cię do Chrzłtu/ ktory y łam dla przykłádu twego przyiał/ obwiązał *SkarŻyw* 3.

obwiązać na co (2): *RejPos* 106; Saul krol łwiecki mogł lud łwoy ná połt obwiązać *SkarKaz* 121a.

obwiązać czym [= przez co] (7): vłtáwicznie łamiemy łobyie on łlub/ y ony Cyrográphy ktoremi nas byli mocnie obwiązáli onifz tho przodkowie náłzy *RejPos* 103v; *SkarŻyw* 504. *Cf Zwroty*.

cum inf (2): *RejPos* 102v; co iest mocnie zapifami y przyfięgami przez Krole nálze vtwierdzono/ zwłalzczá przez Iágiełá/ który fię obwiázal/ y potomki fwoie mocnemi zapifami y przyfięgami ty czterzy artykuły dzierzeć. *StryjKron* 612.

Ze zdaniem dopełnieniowym [aby] (2): *MiechGlab* 48; Przyfięgá lud obwiázal/ áby przy Bogu fwym ítali. *SkarŻyw* 504 *marg*.

W połączeniu szeregowym (1): [*Jozue*] boiác fię áby po iego śmierci P. Boga íwego/ który ie wywiódł z Egiptu niezápomnieli: chciał ie teftámentem íwym vćwierdzić/ obwiázáć/ y przyfięgá á przymierze [!] vmocnić. *SkarŻyw* 504.

Zwroty: »przysięgá obwiázáć« = *facere iurare PolAnt* [*szyk zmienny*] (4): Tegoż Hilderika ociec ie⁸⁰ przyfięgá obwiázal [*sacramenti nodis astrinxit*] vmieraiác aby w íwym kroleftwie na krzełciany łáfkaw nie był *MiechGlab* 48; *BudBib* 2.Par 36/13; *SkarŻyw* 504 *marg*; *StryjKron* 612.

»obwiázáć ślubem« (1): *Genuinum frangere in aliquo*, Obwiázáć kogo ślubem. *Mącz* 144b.

»testamentem obwiázáć« (1): *SkarŻyw* 504 *cf W połączeniu szeregowym*.

a. *Potwierdzić, usankcjonowáć [co czym]* (1) : Moyżefz/ on lud gruby [...] do oney ziemie prowadzác/ práwá tákowe przepifal y ceremoniámi zwierzchownymi obwiázal/ czego wízytkiego przełtrzegáiąc/ mogli pokoy y zgodę pózwierzchownie/ między íobá záchowác. *NiemObr* 8.

Synonimy: 1. *obtczyć, obwináć, opasáć, upętać*; 2. *obligowáć*; **a.** *potwierdzić*.

Formacje współrdzene cf WIĘZAĆ.

Cf **OBOWIĄZAĆ, OBWIĄZANIE, OBWIĄZANY**